Rendkivüli kiadás.

IX. évfolyam. Arad, 1894. Márczius 23. Péntek. 70-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdij külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)
Telefon-szám: 151.

Budapest forrongásban.

A képviselőház ülése.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) A főváros óriási érdeklődéssel várta a képviselőház mai ülésének lefolyását, mely a **Kossuth** temetése körüli intézkedéseket volt meghozandó.

A ház körül már a kora reggeli órákban **nagy mérvü izgalom uralkodott**. 9 órakor roppant tömeg verődött össze. **A rendőrség meglehetős durván viselkedett a tömeggel szemben**, a mi végtelen elkeseredést okozott.

Az utczákat lovasrendőrök igyekeztek megtisztitani a zavargó néptől. A környéken viharos „**abczug**“ kiáltások zugtak. **A tömeg és a rendőrség közt heves dulakodások fejlődtek ki. Sokakat letartóztattak.**

Letartóztatták többek közt **Singer**-t, a „Politisches Volksblatt“ munkatársát és **Mandovsky** Richard volt aradi hirlapirót, a „Magyarország“ munkatársát.

A házba érkező képviselőket meglökdösték. Roppant izgalom uralkodik mindenütt.

Hieronymi belügyminiszter maga is erősen kifakadt a rendőrség ellen, kiket **Andrássy** Gyula államtitkár vett védelmébe.

A **képviselőház folyósoin** lázas izgatottság és nyugtalanság uralkodott. A kapu körül állandó volt a dulakodás, minek következtében a **képviselőház kapuját bezuzták.**

Az ujságirók tömegesen keresték fel **Hieronymi** minisztert s nevökben **Kaas** Ivor br. kért elégtételt, valamint az elfogottak szabadon bocsátását.

A miniszter szigoru vizsgálatot és teljes igazságot igért.

Budapest, márcz. 23. (Saját tud. távirata.) A képviselőház padsorai teljesen zsufolva vannak, a karzat szintén. Mindenütt fekete ruhába öltözött képviselők és kiváncsiak beszélgetnek.

Bánffy Dezső br. képviselőházi elnöknél az ülést megelőzőleg **előértekezlet** volt. A tanácskozók: **Wekerle** Sándor, **Justh** Gyula, **Apponyi** Albert gróf, **Horánszky, Polonyi** és **Ugron** déli 12 órakor tértek vissza a képviselőházba s párthiveiket **roppant nyüzsgés közt informálják az előértekezlet eredményéről.**

Budapest, márczius 24. (Saj. tud. táv.) Pontban déli 12 órakor megkezdődik az ülés, melyet **Bánffy** Dezső br. elnök nyit meg, bejelentvén, hogy **Kossuth** Lajos meghalt. A képviselőházban mindenki felállott s óriási csend honolt.

Elnök inditványozza, hogy a gyászeset felett a képviselőház **jegyzőkönyvileg fejezze ki részvétét, a temetésre küldöttséget meneszszen, koszorut küldjön s közadakozásból szobrot emeljen a megboldogultnak.**

Justh Gyula szólalt fel ezután, keveselve azon intézkedéseket, miket elnök inditványoz. Kéri, hogy **Kossuth közköltségen temettessék el s közköltségen állittassék fel szobra is.** Továbbá, hogy a **szinházakan** a temetésig szüntessenek be az előadások.

Hermann Ottó hasonló érzelemben terjeszt javaslatot a ház elé.

Apponyi Albert gr. méltányolja Kossuth érdemeit s javasolja, hogy a temetést a ház költségén eszközöljék.

Wekerle a legnagyobb tisztelettel adóz Kossuthnak s az **elnök inditványát pártolja**, a mi véleménye szerint jelen körülmények között a leghelyesebb.

A ministerelnök felszolalása után megkezdődik a **névszerinti szavazás javaslatokra**

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) Mig a ház tárgyalt, odakint egyre nőtt a tömeg és mind jobban zavargott. A rendőrség a népet kiszoritja a **kerepesi utra**

A **nemzeti szinháznál** roppant zajongás között követelik, **a szinházra gyászlobogót tüzzenek ki.**

A rendőrség gyakorta szétugratja a tömeget, olykor brutális módon.

Az ezrekre menő tömeget Barabás Béla és Olay Lajos képviselők izg tják. Fülsiketitő „abczug“ kiáltások zugnak, majd a Kossuth nótát éneklik.

Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.) Déli 1 órakor **Rohonczy** orsz. gyül. képviselő bérkocsin megjelenik a tömeg közt s onnét tudatja a **miniszterelnök azon kijelentését, hogy még ma minden királyi középületre kitüzik a gyászlobogót.** (Viharos éljenzés.)

Nemsokára tényleg megjelennek a mondott házak ormain a fekete zászlók.

A nép **menydörgő éljenzések közt** vonul az Andrássy-utra, az **operához**, a hol az előbbi jelenetek ismétlődtek.

A letartóztatott hirlapirókat szabadon bocsátották.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.) A névszerinti szavazás megtörtént. **Justh** Gyula javaslatát **100, Apponyi** Albertét **50 szavazattal elvetették.**

Az elnök inditványát ötven szótöbbséggel elfogadta a képviselőház.

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

az „aradi nyomdatársaság“ könyvnyomdája.

IX. évfolyam. Arad, 1894. Márczius 23. Péntek. 70-ik szám.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr.
HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdij külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
ARADI NYOMDATÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)
Telefon-szám: 151.

Az igazi kegyelet.

Arad, márczius 22.

Arad város közönsége a ma tartott rendkivüli közgyülésén követendö példáját nyujtotta annak, hogy miképen kellessék az oly férfiu elhunyta fölött a kegyeletnek megnyilatkoznia, mint a milyen volt *Kossuth* Lajos. Miként a választó viz az aranyat a salaktól, ugy különözte el a mai közgyülés határozata az igaz, a mélyen érzett az egyedül méltó és megfelelő gyászt és tisztesség-adást az aktualis politikának beléje vegyült idegen keverékétől.

A márczius 4-iki nagy nap óta, midön az országban időzött küldöttei által elöször értesült a nemzet azon lesujtó hirről, hogy a nagy férfiu élete emberi számitás szerint már csak napokra, legfeljebb pár hétre terjedhet, ezen idő óta lázban volt az ország. A reformellenes oppozicziö irányadó körei rögtön felismerték a küszöbön álló gyászesetből az ő czéljaira háromolható hasznot, s mig sajtó-organumaikban egyik helytt állandóan a nagy beteg érdemeit az ő érzelmeikkel épen nem arányos magasztalással ecsetelték, addig más helytt tárgyalták a »*fekete pontokat*« a „*savanyu almákat*“ melyek a kormány állását és az általa portált egyházpolitikai javaslatokat fenyegették a bekövetkezhető haláleset alkalmából.

Ismeretes dolog, miként ásták ki — nem győzvén a haláleset bekövetkeztét várni — a képviselőház aktái közül a visszahonositás iránt benyujtott kérvényt, s miként készültek e kérvény tárgyalásának áldatlan vitáival és — a felső ház és koronára való tekintetből — biztosra vehetett visszautasitásával a szent aggastyán utolsó óráit merényletnek nevezhető kiméletlenséggel megkeseriteni.

Most már örökre aláhanyatlott a kéz, mely még pár héttel előbb megfenyegette remegő ujjával a sötétlelkü hypokritákat, s meg irta végrendeletét, melyben a lelkiismeret szabadságának eszményeit s az azok korollàriumát képező szabadelvü reformokat a törvényhozók lelkére kötötte. Most már lezárultak a ragyogó szemek, melyek villámokkal fogadhatnák ideáljainak legádázabb ellenségeit, kik ereklye- és kegyelet kufárokként küldöttségileg tolakodnak ravatalához, és elnémult örökre az ajk, s nem kiálthatja oda nekik: »*takarodjatok*«! s nem mondhatja, hogy nem az én hivem aki folyton hajtogatja »uram, uram«, hanem az a ki tanitásaimat követi.

Bevált nekik. Alig akadályozhatja meg most már öket valaki abban, hogy a ravatal fáklyáival az országot lángba ne boritsák. A szabadság hivatott apostola nem emelheti sem kezét sem szavát ellenök, midön az ő nevével és az ő nevében fogják idézni a szellemet, mely az ország belbékéjét s azzal együtt a gyülölt szabadelvü alkotásokat semmivé teszi.

Ám jöjjön, aminek jönnie kell, állunk eléje; volt már a magyar nemzet nehezebb viszonyok között, állott ő már vészterhesebb események küszöbén. De egyet követelhetünk a nagy halott kegyeletének szent nevében, követelhetjük azt, hogy legyen még pár napig béke, addig legalább, mig a nemzet az ő nagy halottját eltemette, elsiratta. Tekintessék bár a nagy halott végtisztességének költsége, melyet a főváros fedez, csak elölegnek, legyen bár a sir, hová elhelyeztetik, ideiglenes, örökittessenek bár csak egyelőre a képviselőház jegyzőkönyvében a halhatatlan érdemek, melyek ugyan semmivel sem lesznek kisebbek, bárhova iratnak, csak béke legyen addig, mig bezárul a sirbolt ajtaja.

Ez az, a mit az igaz kegyelet ma követel, és erről tett tanuságot ma Aradváros rendkivüli közgyülése, midön a részvét és gyász kifejezésére vonatkozó határozmányaiból mind azt kizárta, mi politikai vonatkozásaival az egyetértést, a közös fájdalom és mély gyász szentségének elengedhetetlen feltételét, a csendet és nyugalmat zavarta volna.

Arad város közönsége ezzel irányt és példát adott a haza többi törvényhatóságainak, de példát adott a helybeli függetlenségi párt is a mai ülés alkalmából tanusitott hazafisága és tapintatos mérsékletével a többi függetlenségi pártköröknek és első sorban a parlamenti szélsöbali pártnak, melyről föl akarjuk tenni, hogy a holnapi képviselőházi ülésen a dicsőült emléke iránt hangoztatott nagy kegyeletét legalább is azzal fogja dokumentálni, hogy respektálja az elhunyt családjának óhaját, mely az «*Egyetértés*«-nek *Turinból* márcz. 21-ről keltezett sürgöny szerint odaterjed, hogy a »*temetés alkalmából minden egyházpolitikai vita kikerültessék, s csak oly határozatok hozassanak, melyekben minden párt megegyezik.*« Ugyanezen tudósitás szerint Kossuth fiai ebbeli óhajaikra vonatkozólag az összes pártok elnökeihez levelet irtak.

Majd kitünik a nagypénteki ülésből, hogy bizonyos emberek sokat hangoztatott részvétéből mennyi a politika és mennyi az igaz kegyelet.

BELFÖLD.

A képviselőház ülése.

A képviselőház folyó évi márczius hó 23-án, pénteken d. e. 11 órakor ülést tart.

A főrendiház ülése.

A főrendiház folyó hó 24-én (szombaton) d. e. 12 órakor ülést tart. Az ülést megelözöleg fél 12 órakor, d. e. értekezlet lesz.

KOSSUTH LAJOS.

Arad, márczius 22.

A nemzeti gyász annyira dominálja Aradon a kedélyeket, hogy a halálhir megérkezte óta még ma is sehol nem beszélnek másról, mint Kossuth Lajosról.

De hát kit érdekelne most nálunk, a vértanuk városában, a szabadságért annyira lelkesülő közönség körében bármi is, mikor oly megdöbbentő erövel nehezedik ránk a gyász nyomasztó érzése. Sirunk, könnyezünk a legnagyobb elhunyta felett és fájdalmunkban feledünk mindent, ami nem az ő személyével, tetteivel áll kapcsolatban...

Tegnap óta megszaporodtak a gyászlobogók. Az Andrássy-tér s a fő-ut csaknem minden házán fekete zászlót lobogtat már az erősen süvöltő, porfelleges szél. A mellék utczák legtöbbje szintén tele van a gyász e külső jeleivel.

A főtéren délelőtt feltünően sok gyászruhás nőt lehetett látni, valamint férfiakat, kik kalapjuknál fekete fátyolt, gomlyukjokban pedig szintén ezzel bevont nemzetiszin gombocskákat viselnek.

Megható nézni az öreg honvédeket, kik könyezve, zokogva járnak az utczán s fátyolos szemekkel nézik a kirakatokba helyezett Kossuth-képeket, Kossuth-bankókat s a különféle 48-as relikviákat, a multnak ez előttük oly becses emlékeit...

Igen jó hatást keltett lapunk tegnapi számának egyik jelentős távirata, a mely hirül adta, hogy Kossuth hamvait Budapestre hozzák és ott temetik el a megboldogult neje és leányának porladozó hamvaival együtt. Erről legtöbbet beszélnek most, mellékesen pedig a legeltérőbb variációkban találgatják, miben fog megállapodni nagypénteken a képviselőház.

Annyit szintén jelezhetünk, hogy azok a képtelen válság-hirek, miket egyes ellenzéki, de különösen Apponyi-párti lapok a halálhirrel kapcsolatban bámulatos könnyelmüséggel kolportálnak, Aradon nem találnak semmi hitelre, a mint hogy nem is érdemelnek azok komoly pertraktálást. A közönség elolvassa öket, de hallgat róluk.

Ujabb értesüléseink a következők:

Aradmegye részvéte.

Aradvármegye közönsége nevében Szathmáry Gyula kir. tanácsos, alispán, részvéttáviratot küldött Turinba Kossuth Ferenczhez s egyszersmind felkérte Barabás Béla dr. országgyülési képviselőt, a ki már elutazott Turinba, hogy a ravatalra Arad vármegye részéről koszorut helyezzen.

A koszoru vörös és kék (t. i. a vármegye szineinek megfelelő) szalaggal s a következő felirással lesz ellátva:

„Aradvármegye közönsége — Kossuth Lajosnak.“

A családhoz küldött távirat szövege a következő:

Kossuth Ferencz urnak

Turin.

Aradvármegye közönsége a nemzeti gyászban fájdalommal osztozva, legmélyebb részvétét küldi a megmérhetlen veszteség felett.

Szathmáry Gyula,
alispán.

Arad rendkivüli közgyülése.

Aradváros törvényhatósági bizottsága tegnap délután 5 órakor rendkivüli közgyülésre ült össze Fábián László főispán elnöklete alatt. A városatyák szokatlanul nagy számban jelentek meg s mindnyájan feketébe voltak öltözve.

A közgyülési terem falán Kossuth Lajos két életnagyságu képe fekete draperiával volt körülvéve.

Fábián László főispán meghatott hangon nyitotta meg a közgyülést. Hazánk nagy fiának, Kossuth Lajosnak elhalálozása — ugymond — fájdalommal tölt el mindnyájunkat. A szellemóriás ravatalát tisztelet és kegyelet veszi körül. Aradnak is ki kell fejezni kegyeletét és részvétét. Ezért hivta össze a rendkivüli közgyülést. A megnyitót állva hallgatták végig.

Institóris Kálmán főjegyző olvasta fel ezután Varjassy József, Müller Károly és társainak lapunkban tegnap közölt inditványát. Majd reszkető hangon a tanács következő javaslatát terjesztette elő:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

Kossuth Lajos meghalt!

A lángész, mely a szabadságszerető népek, földjét annyi évtizeden keresztül bevilágitotta, legfényesebben ragyogott le reánk, magyarokra, mert sugáraival, a háromszáz éves sötétség eloszlatásával az ujkori Magyarországot támasztotta fel.

A szónok, kit az egész világ tisztelettel vett körül, kinek beszédjéből a legtisztább, leglángolóbb hazaszeretet áradt szét, ki szavainak meggyőző s ellenállhatlan varázserejével rombadöntötte a kiváltságok válaszfalait és a jobbágyságot felszabaditotta, és nemzetének fiait, midőn a haza felett a vész fellegei összetornyosultak, szavaival oly lelkesedésre, áldozatkészségre és tettekre tudta ragadni, melyhez hasonlót csak keveset mutat fel a világtörténelem.

Herosi kitartással küzdött ama elvek diadalra jutásáért, melyeket a szabadság, testvériség és egyenlőség zászlaja alatt lobogtatott. Az ő küzdelmének köszönhetjük azt a szabadságot és jogegyenlőséget, melyet Magyarország mai nemzedéke élvez.

A szív és léleknemesség, a legtisztább honszeretet ideálja volt. Tul emelkedett az emberi gyarlóságokon, egész életét szeretett nemzete szabadságának és függetlenségének kivivására szentelte.

E kiváló lelki- és szellemi tulajdonságokkal megáldott, a legnemesebb honfiui erényekkel bövelkedő, sokat szenvedett és sokat próbált nagy embernek fájdalmai örökre elnémultak. Hetek óta elvoltunk arra készülve, hogy azt, kinek nevét annyi áhitattal és rajongással ejtettük ki, el fogjuk veszitени s mégis midőn megérkezett a gyászhir, hogy Kossuth Lajos kiszenvedett, oly leirhatatlan néma és mély fájdalom vett a magyar nemzeten erőt, a milyent a legnehezebb megpróbáltatások ideje alatt sem érzett.

Megszünt dobogni az a sziv, melynek szeretetéből annyi tápot és elnémult az az ajak, melynek szavaiból annyi reményt meritettünk; de halhatatlan lelke örökre itt fog lebegni közöttünk, buzditva nemzete fiait nemes eszméknek kiküzdésére, melyeknek sokat hányatott egész életét szentelte és mely küzdelemben vált jelen századunk legnagyobb emberévé, hazai történetünknek egyik legragyogóbb alakjává.

Kossuth Lajos nevét mig a szabadságért és a legnemesebb emberi jogokért lelkesedő lélek fogja lakni a földet, mindig kegyelettel fogják emlegetni, a magyar pedig, mig egy fog élni e hazában, mindig áldani fogja emlékét.

Midőn az egész magyar haza gyászt öltve mély fájdalommal borul legkiválóbb fiának ravatalára, akkor a törvényhatósági tagok által beterjesztett és az imént felolvasott inditványt, melylyel Kossuth Lajos halhatatlan érdemei iránt érzett hálánkat részben lerójjuk és városunk diszpolgárának elhunyta fölött érzett részvétünknek és kegyeletünknek kifejezést adunk, egész terjedelmében pártoljuk és kérjük a tekintetes törvényhatósági bizottságot, hogy azt határozattá emelni méltóztassék.

Salacz Gyula polgármester szólott ezután. Körülbelül a következőket mondta. A végzet nagy csapást mért reánk, a nemzet legnagyobb fia ravatalon fekszik. Mindenki tudja, érzi, hogy pótolhatatlan a veszteség. Senki sem szenvedett, küzdött a hazáért annyit mint épen ő, a ki felülmulhatatlan volt a hazaszeretetben, nagy volt tettekben, cselekvésekben, nagy a szenvedések elviselésében. Lelkesedésével s szónoki remekeivel alkotta meg az uj korszakot. Mikor ennyit vesztettünk, el kell szorulni szivünknek. A tanács javaslatát elfogadásra ajánlja.

A közgyülés a tanács javaslatát egyhangulag elfogadta.

Fábián László főispán a következő határozatot hirdette ki:

A veszteség, mely Kossuth Lajos elhalálozásával nemzetünket érte, mélyen megindította a városunk közönségét is.

Az elhunytban nemcsak történelmünk egyik kimagasló alakját, a magyar haza nagyságáért, dicsőségéért és szabadságáért annyit küzdött és szenvedett elvhü hazafit, de városunknak igaz lelkesedéssel megválasztott diszpolgárát is siratjuk.

Midőn a lelkünket eltöltő mély fájdalom és a lelkünket lesujtó nagy bánat érzetét jegyzőkönyvbe igtatjuk, szivünk mélyéből rebegjük:

Legyen örökre áldott emlékezete!

Egyben elrendeljük, hogy Kossuth Lajos elhunyta felett érzett mély részvétünk a gyászoló családdal sürgönyileg és részvétirat alakjában közöltessék és városunk kioltathatlan kegyelete jeléül a ravatalra egy koszoru illesztessék.

Végül elhatározzuk, hogy Kossuth Lajos emlékére a Szabadságtéren gyászistenitiszteletet tartunk, s az e részben szükséges intézkedések megtételére a polgármester elnöklete alatt E. Illés László, Kristyóri János, Szontagh Gyula és Zemplényi Sándor törvényhatósági bizottsági tagokból álló bizottságot teljhatalommal kiküldjük, jelen határozatunk végrehajtásával pedig a polgármestert megbizzuk.

A határozat kihirdetése után ünnepélyes hangulatban, emelkedett lélekkel oszlottak el a törvényhatósági bizottság tagjai.

Aradváros gyászünnepélye.

A városi közgyülés határozata szerint, mely gyászünnepély megtartását rendelte Kossuth Lajos temetésének napján és óráján a Szabadságtéren, Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt a rendező bizottság azonnal az intézkedésekhez látott. Zemplényi Sándor, kit a gyászünnepély módjainak megállapitásával biztak meg, a következő sorok közlésére kérte fel a lapokat:

Felhivás Aradváros hazafias közönségéhez.

Óriási temetkezés lesz a napokban.

A magyar nemzet kiséri sirjába legnagyobb fiát Kossuth Lajost.

A gyászból kiveszi részét egész Magyarország, kiveszi részét Aradváros közönsége is, melynek göröngyeit a szabadság harczban elesett hősök vére áztatta meg.

Kivonulunk e napon a szabadságtérre, a hol a vértanuk szobra előtt a nagy halott temetése napján és órájában gyászünnepélyt tartunk.

Jelenjék meg ott Aradváros minden polgára, mert hiszen mindnyájan általa vagyunk szabad polgárai a fölszabaditott honnak.

Jöjjenek el Aradváros lelkes hölgyei, a kik minden időben a honleányi hüség mintaképei valának.

Jöjjenek az egyesületek, testületek, jöjjön el gazdag, szegény, ur, és napszámos.

Jöjjön el a nemes ifjuság, melynek keblében a honszerelem soha ki nem alvó lángja ég.

Egyesületek, testületek jelentkezzenek a végrehajtó bizottság irodájában, lakásomon (városi bérház I. emelet) minden nap délutánján 2—4-ig.

A bizottság nevében

Zemplényi Sándor.

Az ipartestület kegyelete.

Hivalkodás nélkül, de a megrenditő eseményhez illő komolysággal fejezte ki Kossuth Lajos halála feletti kegyeletét az aradi ipartestület nevében, annak elöljársága.

A ipartestület palotájának tanácstermében folyt le az impezáns ülés.

A terem bal falán függött Kossuth Lajos, életnagyságu arczképe, gyászkeretben, fikuszok és pálmák között, mig előtte szárnyas angyaloktól tartott gyertyák lángja lobogott, reá-reávetve a meglibbenő láng fényét. A terem zöld posztós asztalát gyászfátyol takarta.

Legkimagaslóbb része volt a rendkivüli ülésnek az, mikor az ipartestületi összes elöljárók a kegyeletet kifejező határozati javaslatot állva, egyhangulag tették magukévá.

Az ülés lefolyásáról részletesebb tudositásunkat a következőkben adjuk.

Az ipartestület elöljáróságának rendkivüli ülését Nikolits Péter, ipartestületi elnök pár perczczel négy után megnyitotta.

Bocsánatot kér, hogy az elöljáróságot rendkivüli ülésre hivta, hanem Kossuth Lajos halálának bekövetkezte, melyet hetek óta féltünk, szükségessé tette ezt az intézkedést.

Millig Mátyás emelt az elnök megnyitója után szót, a meghatottságtól remegő hangon. Az a szomoru hir, amely az egész országot befutotta, gyászba boritotta a mi szivеinket, eltöltötte bánattal. Kossuth Lajos halt meg, kinek mint a szabadság emberének, a szabad Magyarország volt eszméje. Gyásznepet ül az egész világ, hanem mégis mi hozzánk áll legközelebb.

Nem akarom a sebeket ujólag feltépni, hisz érezzük mindnyájan a fájdalmat, melyet

halála okozott. Hanem a gyász közepette se feledkezzünk meg az iránta tartozó kegyeletről, különösen mi, kikért annyit tett. Legyünk követői neki, ki úttörője volt minden jónak, mely hazája javát czélozta. Ugy hiszem az elöljáróság sem ellenzi a titkár ur által előterjesztendő határozati javaslat elfogadását.

Edvi Illés László tb. titkár mielőtt felolvasta a javaslatot, pár szót előre bocsátott. Tizennégy millió magyar szemében csillan fel a köny az elvesztett férfiu okozta fájdalomtól, hanem nekünk kétszeresen fáj a veszteség, nekünk, kik a munkát, az ipart képviseljük. Ő volt az, ki a demokratikus irányt megvetette, ő volt az, ki szabaddá, függetlenné kivánta tenni hazáját, hogy a munka, szorgalom, kitartás virágoztassa fel, ő mondta ki a jelszót az ipart pártolni kell. Ő volt az, ki az ipart pártoló egyletet alapitott s jelszava mellé odatette, csak ugy küzdhetünk az idegen zsarnokság ellen, ha szabadok, függetlenek vagyunk.

Kossuth Lajosban mi nem csak a független Magyarország apostolát gyászoljuk, hanem egyszersmind apostolát a megteremtett magyar iparnak.

Ezután felolvasta a határozati javaslatot, mely egész terjedelmében igy hangzik:

Az aradi ipartestület elöljársága mély fájdalommal, a honfisziv igaz gyászával emlékezvén meg ama pótolhatlan veszteségről, mely Magyarországot legnagyobb fia Kossuth Lajosnak elhunytával érte, figyelemmel amaz örökké elévülhetlen érdemekre, miket a megboldogult Nagyunk a gondviselés ritka kegyelméből kilenczvenkét évre terjedett csodás életpályáján a nemzeti szabadságra és függetlenségre való törekvések terén szerzett, — ama korszakos eredményekre, melyek az ő müködése révén a hübéri Magyarországot a népegyenlőség és népszabadság demokratikus alapjaira fektetett modern, és a jövendő homályos esélyeivel daczolni képes állammá tették, — megemlékezve különösen arról is, hogy az elhunyt dicső férfiu a hazai ipar első úttörője, istápolója, az iparnak mint nemzeti létünk legbiztosabb zálogának hirdetője és apostola volt:

1. A halálesett fölött érzett nagy fájdalmát és sötét gyászát jegyzőkönyvének egy külön lapján örökiti meg s eme gyászos érzületeit a nagy hazafi hátrahagyott családjával táviratilag közli;

2. kimondja, hogy a mennyiben a nagy hazafi porhüvelye Budapesten tétetik örök nyugvó helyére, a temetésen magát képviselteti, — és

3. hogy a boldogult emlékére rendezendő kegyeletes gyászünnepélyen az összes testületi tagokkal együtt testületi fel vonulásban veend részt.

Mielőtt a határozati javaslatot az elnök határozatilag kimondotta volna, az ülés összes jelenlevői felállottak és állva kérték az elnöktől egyhangulag a javaslatnak határozattá való kimondását.

Tekintve az ülés tárgyának rendkivüli komoly tárgyát, inditványok nem tétettek.

Az elnök, miután az ülés jegyzőkönyvének hitelesitésére, melynek egész menete egész külön lapra fog leiratni, Bauer Gyula és Rajta György urat kérte fel, az ülést bezárta.

Az ipartestület a következő részvéttáviratot küldötte Turinba:

Kossuth Ferencz urnak, *Turin*.
22., Via dei Mille.

A magyar Golgotha iparos-polgársága fájdalomtól zuzott szivvel tekint a ravatal felé, melyen legdrágább kincsünk, iparunk első úttörője pihen. Gyászolunk igaz szivből és e mély gyász kifejezését küldjük vigasz helyet azoknak, kik a szent agg szivéhez legközelebb állottak. A magyarok Istene tegye lehetővé nagy kegyelmével mindnyájunknak, férfiasan viselni el a mérhetlen csapást.

Arad ipartestületének üléséből:

Nikolits Péter,
elnök.

E. Illés László, tb. titkár. — *Kiss Ferencz*, titkár.

Megbotránkoztató hang.

Amint az aradi szerb hitközség gondnoka a magyar nemzet legnagyobb fiának halálhiréről értesült, a szerb templom tornyára nyomban kitüzette a gyászlobogót jeléül annak, hogy az aradi szerb hitközség tagjai velünk együtt érzik a veszteség sulyát.

A szerbek ezen kegyeletes és elismerésre méltó tényébe okvetetlenkedett bele tegnap valami Alexits Iván nevü aradi szerb pópa, a ki a saját szellemi éretlenségéről Prodanovits Döme hitközségi elnökhöz intézve a következő bizonyitványt állitotta ki szerb nyelven:

46/896.

Tekintetes
id. Prodánovits Döme urnak
hitközségi elnök
Aradon.

Tudomásomra jutott, hogy a szerb templom tornyára néhai Kossuth Lajos elhalálozása folytán kitüzték a gyászlobogót s ezzel az egyház reputációját sértették meg és a templomot profanizálták. A merénylettel szemben felkérem elnök urat, hogy a templom tornyáról a zászlót annál is inkább vétesse le, mert néhai Kossuth Lajos soha sem tett a szerbeknek semmi jót és nem volt barátjuk soha. Sürgös intézkedését kérve, „szent kötelességem“ teljesitésének tudatában maradtam

hivatalos tisztelettel
Alexits Iván s. k.,
lelkész.

Eddig a levél, a melyhez fölösleges minden kommentár. Mikor Prodánovits Döme hitközségi elnök a megbotránykoztató levelet vette, nyomban összehivta az egyházközség választmányát, mely tegnap rendkivüli ülésben foglalkozott a pópa levelével.

A választmány határozata olyan volt, a minőt méltán elvárhat a magyar nemzet a szerbektől, a kiknek az a „néhai Kossuth Lajos“, a népszabadság apostola talán (!) mégis csak tett legalább annyit, a mennyit Alexits Iván pópa öklével fel nem ér, eszével pedig fel nem érhet, ha „szent kötelessége“ tudatában még ugy akarná sem.

A derék hitközség hazafias választmánya ugyanis a levelet felháborodással vette tudomásul s elhatározta, hogy a gyászlobogót nem vonja be, sőt a temetés órájában még harangoztatni is fog temploma tornyában.

A gyászjelentés.

Kossuth Lajos fiai a következő gyászjelentést adták ki:

Fájdalommal jelentjük, hogy atyánk
Kossuth Lajos
1894. évi márczius hó 20-án este 10 óra 55 perczkor elhunyt.
Kelt Torinoban, 1894. márczius 21.

Kossuth Ferencz.
Kossuth Lajos Tivadar.

Temetés előtt.

Kossuth Lajos Turinban három napig fog ravatalon feküdni. A turini városi tanács közölte a családdal, hogy saját költségén a legpompásabb temetést rendezi s a nagy halottat a Panteonban helyezi el. Valamennyi európai és amerikai nagyobb laphoz özönével küldik a táviratokat.

A turini északamerikai konzult kormánya megbizta, hogy hivatalos értesitést szerezzen az eseményekről s az Egyesült-Államokat Kossuth temetésén hivatalosan képviselje.

Halotti maszk; részvét.

A gipszmaszk, melyet kétszer vettek a halottról, jól sikerült, ugyszintén a fényképek is. Magyar müvészek vázlatokat vesznek fel a szobáról és a halottról.

Számos távirat érkezik a világ minden részéből. Táviratokat küldtek többek közt Crispi miniszterelnök, Nicotina, Türr tábornok s Olaszország, és a külföld számos előkelősége.

Elsőnek érkezett a külföldről Budapest főváros törvényhatóságának távirata. Ezenkivül Budapest polgármestere saját nevében is táviratozott.

Vay báró, a förendiház elnöke, büszkeséggel emliti fel, hogy ő Kossuth legrégibb barátja.

Crispi miniszterelnök fájdalmának ad kifejezést, hozzáteszi, hogy Kossuth emléke örökké élni fog azoknál, kik szeretik a szabadságot.

A városi hatóság intézkedik az ünnepélyes végtisztesség megadása iránt.

A halottas szoba.

A nagy halott ágyán fekszik fekete szalon-ruhában és teste azzal a gyönyörü, aranynyal, valódi müvészettel himzett lepellel van leborítva, a mit az erdélyi nők ajándékoztak.

Az ágy fölé Kossuth Ferencz és Tivadar óriási koszorut akasztottak. Az ágy fejénél két oldalt felesége két arczképe függ.

Az ágy körül frissen nyilt rózsák, kaméliák, gardéniák, ibolyák illatoznak, megtöltve illatukkal a halottas szoba kissé nyomott levegőjét. Lenn a padlaton, a pamlagon és a székeken az egyre-másra érkező koszoruk fekszenek.

Benn az ágyban pedig a szent tetem.

Keze nincs a mellén összekulcsolva, hanem az ágyon nyugszanak.

Az arczvonások bánatosan szelidek és a kiállott szenvedések nyomai alig láthatók.

Mintha aludnék, oly nyugodtnak látszik. Az ember szive összefacsarodik a fájdalomtól, látva a kiszenvedett, átszellemült arczát.

A maszk felvétele után bement a halottas szobába az egész család. A két Kossuth fiu letérdelt az ágy mellé és keservesen zokogva imádkoztak . . .

A Turini polgármester Gerlóczyhoz.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) Turin város polgármesterétől tegnap este 9 órakor a következő távirat érkezett *Gerlóczy* polgármesterhez:

Turin város közönsége, amely hires vendégének, *Kossuth* Lajosnak irányában régen táplált állandó rokonszenvét mindig oly tiszteletteljes szeretettel viszonozta, mély megindulással járul a legnemesebb magyar nemzet és hazafias fővárosának mérhetetlen gyászához. A községtanács nevében:

Voli, polgármester.«

Erre *Gerlóczy* a következőket sürgönyözte Volinak Turinba:

»Mély köszönetemet nyilvánitom nagy hazánkfia: *Kossuth* Lajos halála alkalmából nyilvánitott meleg hangu részvéteért.

Budapest tisztelettel viszonozza azt a szeretetet, melylyel a turini polgárság a nemzet nagy fájdalmában iránta viseltetik.

Gerlóczy, első alpolgármester.

A temetés.

A holttest a halottas házban marad addig mig a legutolsó intézkedések a Budapestre való szállitás iránt megtörténtek. Kossuth holttestét — hir szerint — neje és leánya poraival együtt fogják Budapestre szállitani. A holttestet Kossuth két fia is elkiséri Budapestre.

Kossuth Lajos Turinban három napig fog a ravatalon feküdni.

A temetésre még ezideig nem történt semmi intézkedés. Magyarországból tömegesen jelentkeznek a küldöttségek. **A család óhajtása, hogy a kormányzó holttestét haza vigyék.**

A turini hatóság elhatározta, hogy Ko-

suth halála fölött impozáns módon ad kifejezést részvétének, gyászolván benne a nagy „concittadinó"-ot (polgártársat). A hatóság felajánlotta, hogy a ravatal mellé őrségül kirendeli a városi gárdát. Azonkivül föltétlen rendelkezésre bocsátotta az egész városi tüzoltóságot és a városi zenekart.

A hazaszállitás.

A főváros küldötsége tegnap este utazott Torinoba, a hová *szombat reggel* érkezik meg.

A fővárosi hatóság részéről már lépések történtek, hogy az olasz kormánynál kieszközöltessék Kossuth Lajos hült tetemeinek Budapestre szállitása, ugy, hogy a **jövő hét elején Kossuth földi maradványai Budapesten lehetnek.**

A család beleegyezése.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) *Kossuth* Ferenczhez *Gerlóczy* Károly ma a következő sürgönyt intézte:

Kossuth Ferencz
Torino,
Via dei Mille.

Budapest törvényhatósága Kossuth Lajost, mint diszpolgárát és a magyar nemzet halottját, saját költségén, a haza földjén, Budapesten kivánja eltemettetni. Kérem a család beleegyezését táviratilag tudatni.

Gerlóczy Károly, h. polgármester.

A főváros részétiratát holnap inditják utnak Turinba.

Kossuthnak nincs végrendelete.

Helfy tegnap Károlyi gróf és Eötvös segitségével s Kossuth fiainak jelenlétében gondosan átkutatta az összes fiókokat és butordarabokat, **de nem találtak sem végrendeletet, sem Kossuth által halála esetére tett intézkedést.**

Kossuth Lajos meghalt a nélkül, hogy politikai, vagy bármiféle végrendeletet hagyott volna hátra. Fiai, Kossuth Ferencz és Kossuth Lajos Tódor felkérték Helfy Ignácz, Eötvös Károly és Károlyi Gábor gr. országos képviselőket, hogy keressék meg a lakásban a végrendeletet, mert nekik nincsen tudomások arról, hogy édes atyjuk végrendeletet hagyott volna hátra.

A képviselők felkutatták a halottasház minden rejtett zugát, de végrendeletre nem akadtak.

A kormányzó dolgozó szobájában, az irópasztal jobb fiókjában sok rendkivüli becses emlékre akadtak. Ugyszintén sok nagyfontosságu történi és diplomaciai iratokat és leveleket találtak a hálószoba elzárt szekrényeiben.

A kutatásról a három képviselő jegyzőkönyvet vett fel és a jegyzőkönyvet kézbesitették a nagy halott fiainak.

Dementi.

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. táv.) *Alaptalan hiresztelés* czim alatt a »Bud. Corr.« a következőket irja: Egy ellenzéki hirlap ma azt állitja, hogy ismeri a »*kormány tervét*« a *Kossuth* temetése tárgyában és azt hireszteli róla, hogy a képviselőház csupán jegyzőkönyvileg fog részvétének kifejezést adni, koszorut nem helyez majd a ravatalra, de nem kifogásolja ha egyes képviselők koszorut tesznek le. Továbbá a képviselőház nem képviselteti magát küldöttségileg, de nem ellenzi, ha egyes képviselők elmennek a temetésre.

E körülmény — mint illetékes helyről értesülünk — minden alapot nélkülöző koholmány.

Az egyetemi ifjuság kegyelete.

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. táv.) *Az egyetemi ifjuság* a nagy gyász dolgában ma délelőtt az ujvárosháza közgyülési termében gyülést tartott. A gyülést először az egyetem első számu tantermébe tervezték, de *Schulek* rektor a termet *nem engedte át.* Erre az ifjuság a székes fővároshoz fordult, mely a legnagyobb készséggel bocsátotta rendelkezésükre a közgyülési termet. A gyülésen a függetlenségi és 48-as párt *Barabás* Béla és *Nánásy* Ödönnel képviselte magát. *Bottlik* József az egyetemi kör elnöke a következő inditványt terjesztette elő:

1. Az egyetemi ifjuság mély fájdalmának ad kifejezést a haláleset fölött.

2. Kossuth Lajost a nemzet halottjának tekinti.

3. Érdemeinek megörökitésére egy jegyzőkönyvi kivonat szerkesztését határozta el, melynek elkészitése szerkesztő bizottságra bizatik.

4. Az egyetemi ifjuság Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatása végett kérvényt intéz a képviselőházhoz s egyuttal az ország költségén siremlék és szobor fölállitását kéri.

5. Tekintettel arra, hogy a nemzet ifjusága nemcsak számit arra, de el is várja a nemzet törvényhozásától, hogy a nemzet halottjának hazaszállitása iránt maga a törvényhozás intézkedni fog, másrészt tudomásul véve azt, hogy az ország székesfővárosa már is hazafias határozatot hozott, az egyetemi ifjuság a hamvak hazaszállitásának a nemzethez és nagy halottjához méltó módon való rendezése czéljából egy ezer tagu rendezőbizottságot alakit és fölszólitja az összes fővárosi főiskolák ifjuságát hogy ebbe a bizottságba lépjenek be.

6. Egyuttal azonban a sürgős teendők elintézése és a hamvak hazaszállitása körül felmerülő egyéb intézkedések gyors megtétele végett, az ezer tagu bizottságon kivül egy 25 tagból álló bizottságot választ, a mely ugy a székváros törvényhatóságával, mint a hamvak hazaszállitását eszközlő tényezőkkel érintkezésbe lép.

7. Az egyetemi ifjuság küldöttséget meneszt Turinba, mely küldöttség az ifjuság nevében koszorut tesz a ravatalra. Az ország összes főiskolái fölszóllittatnak a csatlakozásra.

A javaslatot egyhangu lelkesedéssel elfogadták. Ugyancsak elfogadták *Repper* Sándor inditványát, hogy kérjék föl a tővárost, hogy a szobrokat és összes nyilvánosépületeit gyászszal boritsa be.

Egyhangulag elfogadták azt az inditványt is, hogy az ifjuság *nyolcz napig mély gyászt visel és semmiféle nyilvános mulatságon nem vesz részt,* hat hétig pedig fekete karszalagot viselnek.

A gyülés végén *Barabás* Béla képviselő megköszönte az ifjuság bizalmát s kijelentette, hogy gyászának irányát a párt teljesen helyesli, egyben intve őket, hogy gyászukban továbbra is méltók legyenek a nagy halotthoz.

Részvét-táviratok.

Justh Gyula, a függetlenségi és 48-as párt elnöke a következő táviratot küldte Turinba Kossuth Ferencznek:

A megrenditő hirtől lesujtva, árvaságunk nyomasztó érzetében, vérző szivünk legfájdalmasabb részvétét tudatjuk a gyászoló családdal, — mi is gyászolók és immár szintén atyátlanok!

Az országos függetlenségi és 48-as párt nevében

Justh Gyula,
elnök.

Ugyancsak Justh Gyula Helfy Ignáczhoz Turinba ezeket távirta:

Képviselőház ülése pénteken délelőtt 11 órakor lesz. Kérünk oda hatni, hogy a képviselőház határozata bevárassék s az országnak mód nyujtassék a gyászszertartáson való megjelenésre.

Justh Gyula.

A magyarországi hirlapirók nyugdijintézete igazgatóságának nevében Falk Miksa elnök és Molnár Antal titkár a következő táviratot intézték Kossuth Ferenczhez:

A szabadsajtó halhatatlan emlékezetü apostolának, a legnagyobb magyar hirlapirónak ravatalához gyászba borult lélekkel járulunk kegyeletes érzéseinkkel a magyar hirlapirodalom képviseletében és fájdalomdult szivvel tolmácsoljuk a magyar hirlapirodalom mély részvétét a dicső elköltözöttnek családja előtt.

A magyarországi hirlapirók nyugdijintézete igazgatóságának nevében

Dr Falk Miksa, elnök. *Dr. Molnár Antal,* titkár.

Földváry Mihály, Pestmegye veterán alispánjának sürgönye igy hangzik:

Az ország legöregebb alispánja lelke mélyéből siratja a nagy férfiu gyászos elhunytát, kihez a pestmegyei 1847-dik évi követválasztásból felejthetetlen emlékek füzik.

Földváry Mihály.

A nemzeti párt nevében Horánszky Nándor alelnök küldött részvéttáviratot, mely a következőkép szól:

Mélyen meghatva tolmácsolom a nemzeti-párt nagy fájdalmát azon sulyos csapás fölött, mely édes atyja, Kossuth Lajos halála által a családra és az országra nehezedett. Legyen áldott örökké élő emlékezete.

Horánszky Nándor.

Zászló-erdő.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) A népszinház épületére ma ujabban *három nemzeti zászlót* tüztek ki, melyek gyászfátyollal vannak bevonva. Az épületen ezen kivül két hatalmas fekete zászló lobog.

Kossuth a ravatalon.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) Koszorukat rendeltek ujabban a nagy hazafi ravatalára: *Budapest főváros* óriás két nagy babér koszorut. Az egyiket Turinba küldi a ravatalra, a másikat itt helyezi a koporsóra. Mind két koszoru szalagjai a főváros szineit viselik és a következő felirat olvasható:

»Kossuth Lajosnak — Budapest székes főváros törvényhatósága.

»A *tályai* ág. hitv. evang. egyház — a mesze távolban is hü fiának, vezérének és örök büszkeségének.«

»*Csanádmegye* közönsége — a szabadság legnagyoab bajnokának.«

»*Hentaller* Lajos és neje — a legnagyobb magyarnak.«

»*Gyöngyös* városa Kossuth Lajos diszpolgárának — ki első voltál a hazában, első a békében, és első polgártársaid szivében.«

A 48-as honvédek gyásza.

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. táv.) Az 1848/49 honvédek orsz. központi bizottsága ma tartott ülésében elhatározta, hogy a Kossuth-gyászban a következőleg fog részt venni:

1. A családhoz részvétiratot intéznek.

2. A turini ravatalra babérkoszorut helyeznek a következő felirással: »*Kossuth* Lajosnak az 1848/49-iki honvédek.«

3. A turini beszenteléshez küldöttséget menesztenek; a küldöttséghez csatlakozásra felszólitják a *vidéki* tagtársakat.

A temetésre az összes vidéki egylete-

ket meghivják, hogy azok *testületileg* a saját 1848/49-es hadizászlóik alatt kövessék a gyászkocsit.

A gyász Makón.

— Makói levél. —

Városunk közönsége napok óta remegve várta, olvasta a hireket, melyek hazánk nagy fiának Kossuth Lajosnak betegségéről és állapotáról szóltak. Tegnapelőtt este már Makón is tudta mindenki, hogy a nagy beteg órái számlálva vannak.

Szerdán délelőtt 9 óra tájban érkezett hivatalos értesités a megyéhez, mely a leverő gyászhirt tudatta. A gyászlobogót nyomban felhuzták a megyei székház ormára, mire a többi középületeken is kitüzték a fekete lobogót.

A vármegyében az alispán hivatalos távolléte folytán a megyei főjegyző tette meg a szükséges intézkedéseket. A megye közönsége nevében a ravatalra egy diszes babérkoszorut rendelt fehér-kék szalagon a következő felirással: „Csanádvármegye közönsége — a szabadság legnagyobb bajnokának.“

A törvényhatóság részvéte ezenkivül táviratilag fejeztetett ki a gyászoló családnak. A vármegyének ezen előzetes részvétnyilatkozata következőleg hangzik:

„Kossuth Ferencz Turin, Via dei Mille Olaszország. Hazánk nagy fiának elhunyta alkalmából fogadja Nagyságod Csanádvármegye közönségének legmélyebb és legőszintébb részvétnyilvánitását. — Alispán távol. Főjegyző.“

Makó város tanácsa a szomoru hir vétele után azonnal rendkivüli ülést tartott, s megbizta Major polgármestert, hogy részvétsürgönyt intézzen a nagy halott fiához. A még délelőtt inditott sürgöny igy hangzik:

„Kossuth Ferencz Turin. Mély megilletődéssel vettük hazánk tüneményszerü nagy fiának, Magyarország volt kormányzójának Kossuth Lajosnak halála hirét. Gyászoljuk őt, mint gyermek a szülőjét. — Major, polgármester.“

A tanács Major polgármester, Dózsa v. ügyész, Bakos főjegyző, Cseresznyés kapitány, és Jilly adóügyi tanácsnokból álló bizottságot küldte ki, hogy a további teendők felől a legközelebb összehivandó rendkivüli közgyülés elé inditványt tegyen.

A bizottság még a tegnapi nap folyamán tanácskozott s elhatározta, hogy a rendkivüli közgyülés péntek f. hó 23-ikán délelőtt 8 órára hivassék össze, mely alkalommal inditványozni fogja hogy:

Makó város közönsége részvétiratban fejezze ki mély részvétét a kiváló hazafi és Makó város diszpolgárának elhunyta fölött.

A város a temetésen magát küldöttségileg képviseltesse.

Az evang. egyház lelkészi hivatala kerestessék meg a temetés napján gyászistenitisztelet tartása végett, mely isteni tisztelet a ref. templomban tartandó.

A temetés napján az összes üzlethelyiségek zárva tartassanak.

Az egyletek és iskolák hatóságai kerestessenek meg a gyászistentiszteleten leendő részvétel végett.

A bizottság megbizta a polgármestert, hogy a közgyülés utólagos jóváhagyása tudatában gr. Teleky József orsz. képviselőnk utján az elhunyt ravatalára babérkoszorut rendeljen meg a város szineit (sötét kék, sötét vörös) viselő szalagokkal, a következő felirással: „Kossuth Lajosnak — Makó város közönsége.“

Egyöntetü eljárás létesitése czéljából Dr. Dózsa ügyész és Cseresznyés kapitány megbizattak, hogy a szabadelvü és függetlenségi párt elnökeivel sürgősen értekezzenek.

* * *

(A Kossuth halálára vonatkozó többi eredeti telegrammunk „Táviratok“ czimü rovatunkban olvashatók. A szerk.)

IDŐJÁRÁS.

Légnyomás: reggel 7 órakor 763.7 milliméter, délután 2 órakor 762.8 milliméter. **Hőmérsék**: reggel 7 órakor C° + 1.7, délután 2 órakor C° + 10.4. **Szél iránya és ereje**: reggel 7 órakor EN. 5, délután 2 órakor EN. 6. **Felhőzet**: reggel borult, délután félborult. **Csapadék** az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

HIREK.

Márczius 23. Péntek. Röm. kath. naptár: Nagypéntek. — Protestáns naptár: Nagypéntek. — Izraelita naptár: 8. Schemini. — Görög-keleti naptár (márczius 11.): Szofron. — A nap kél 5 óra 43 perczkor, nyugszik 6 óra — perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (szinházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Belépés dijtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Márczius 26. Az ipartestület évi közgyülése, délelőtt 10 órakor.

Márczius 26. Az ipartestületi betegsegélyző pénztár küldötteinek közgyülése délután 3 órakor.

— **A hivatalos lapból.** A m. kir. belügyminister Bókai Árpád dr., a m. kir. tudomány egyetemen a gyógyszertan ny. r. tanárát, az országos közegészségi tanács rendes tagjává kinevezte.

— **Nagypéntek.** Ma van a keresztény világ szomoru heténck legszomorubb napja. Ha a tömjénfüsttől illatozó templomban lebajtva fejünket az imazsámoly egyszerü fakönyöklőjére, buzgó ima között vissza küldjük lelkünket évszázadokkal, mikor még a keresztény vallás bölcsőkorát élte: látjuk annak a magasztos tannak a megalkotóját, miként hurczolják pribék szolgák a durva köznép igazságtalan itélőszéke elé, látjuk az emberi bünökért a földön kinokat szivesen türő Jézust, miként csufolják ki, miként tövis koronázzák meg és miként feszitik keresztre! Oh, milyen kinokat állhatott ki az e kor rajongó kereszténye, ki szive vonzalmától, lelke sugallatától inditatva csatlakozott hivőként a Mester alkotta tanhoz, mikor Őt a kereszten látta. Es ma minden igaz keresztény előtt megujulnak e képek és szomoru emlékök ma, évszázadokkal később is keservet szül a hivő keblében. Jerünk a templomba és magunkba szállva, imát tördelő ajkunk halk fohászai között, hallgassuk Jézus Krisztus kinszenvedésének történetét; jerünk a templomba és elmélkedjünk ama véghetetlen, önzetlen jóság felett, melylyel a keresztények első Apostola büneinkért föláldozta magát; jerünk a templomba és imádkozzunk, hogy imádkozva Ő érte, részt kérjünk a menyből számunkra.

— **A mai templomi szertartások.** Ma reggel 9 órakor a Minoriták templomában ünnepélyes istenitisztelet lesz, melyet Jánossy Dömjén dr. rendtőnök mond. Mise után Csák Czyrjék hitszónok magyar predikációt tart. Mise alatt a passiót mükedvelők éneklik. Délután 3 órakor gyászvecsernye lesz, a melyet Faix Benedek lelkész német szent beszéde követ. Krisztus koporsóját diszbe öltözött hadastyánok őrzik kivont kardokkal.

— **Aradról Turinba.** Bing Ede nagykereskedő, az aradi társadalom egyik előkelő tagja, a ma reggeli vonattal Turinba utazik Kossuth Lajos temetésére. Barabás Béla dr. orsz. gyülési képviselő ugyanoda már elutazott. Mint halljuk, Aradról számosan készülnek kimenni Turinba a temetésre.

— **A törvényszék szünetel.** Tekintve a nagy hetet és a husvétot, az aradi törvényszéken tegnaptól számitott egy hétig beszüntették a büntető ülések tárgyalásait.

— **Hazafiatlan esperes.** Uj-szent-Anna romai katholikus esperes plebánosa megtagadta a hivők azon kérését, hogy Kossuth Lajos halála alkalmából gyászistentiszteletet tartson. Hanem nyolcz forint dij mellett hajlandónak mutatta magát a gyászmise megtartására.

— **Purim ünnepe.** A zsidó a hitfelekezetnek a Purim napja örömünnepe. A legnagyobbja azon napoknak, melyek sokszor látogatták meg fenyegetőleg a több ezer éves cziviliczióval és históriai multtal biró zsidóságot s mindannyi elvonult a Jehova népe felett anélkül, hogy a fenyegetőzések beteljesültek volna. Ahasver persa királynak a neje, a szép zsidó származásu Eszther volt abban az időben védangyala a zsidóságnak, midőn Haman a nagy antiszemita miniszter kiirtását határozta el a királyné hitsorsosainak. Ahasver azonban másképen határozott s a miniszter ki a vermet megásta, maga esett abba, — azaz akasztófára került. Ennek az eseménynek emlékét ülik meg Purim ünnepével a mai napon.

— **Távozó vezértitkár.** Plesz Mórt, az aradi polgári takarékpénztár kitünő szakképzettségü vezértitkárát — mint értesülünk — az ujonnan alakult budapesti Hazai Bankba, főtitkári állásrát választották meg. Ezen előkelő állásában is megmarad az aradi polgári takarékpénztár igazgatója, mely vezetése alatt, oly rendkivüli lendületet vett.

— **Abbamaradt tüntetés a püspökök ellen.** Nagyváradról irják: Általános csodálkozást, fájó méltatlankodást keltett tegnap Nagyváradon az, hogy a két püspöki palota nem vett tudomást a nemzet nagy veszteségéről. Hogy Pável püspök nem gyászolja Kossuthot, annak még magyarázatát tudjuk adni; de hogy dr. Schlauh Lőrincz bibornok mért késett közösséget vállalni a mi bánatunkkal, annak igazán nem tudjuk okát adni. Az elkésett lobogók indignatiót keltettek, hogy tegnap délben készülődő tüntetés hirével volt tele a város. De a tüntetésre mi szükség sem volt: a kedélyek megnyugodtak, mert mindkét püspöki palota ormára gyászlobogó szállott. Ennek daczára tegnap este megerősitett rendőri őrjárat czirkált a biboros palotája körül, valamint a szent László-tér körüli utczákon is.

— **Uj hites becsüs.** Ottrubay Károly kir. törvényszéki elnök Nessel János volt kovaszinczi jegyzőt az aradi törvényszék és járásbiróság területére hites becsüsnek nevezte ki.

— **Feltünést keltő fizetésképtelenség Aradon.** E czimen a „Pesti Hirlap“ tegnapi számában ezeket olvassuk: „A Sonnenfeld és Bing Aradi czég, kézmüárunagykereskedőknek a bécsi s a budapesti hitelező-egyletnél bejelentett fizetésképtelenségi esete — mint levelezőnk jelenti — ott óriási feltünést kelt. A passzivák 250,000 forintra rugnak, a mely összegből 140,00 forint árutartozás. A budapesti piacz 25—30 ezer forintig van forintig van érdekelve, a többi Ausztriára esik.“

— **Goldis János a törvényszék előtt.** Nagyváradról irják az alábbi nagyérdekü dolgot: Goldis János gör. kel. püspöki helynök, a volt aradi protosyncel és lyczeumi tanár, még szegény szerzetes korában, tőle telhető módon segitette az árvaságra jutott Komlosán gyermekeket, kik vele igen távoli rokonságban állottak. Komlosán Valért, a legkissebbet lakatosmesterségre adta, s midőn segéddé lett, jó állást szerzett neki az aradi waggongyárban. De a fiu rosz társaságba keveredett s kerülte a munkát s igy csakhamar inségre jutott. Ekkor levelet irt Goldis Jánosnak, melyben azzal vádolja, hogy az ő atyját Goldis tette el láb alól, Goldis mérgezte meg, egyuttal kért 25 frt segélyt s azzel fenyegette Goldist, hogy ha kivánságát nem teljesiti, megöli őt. Tegnapelőtt állott a törvényszék előtt a hálátlan fiu s a megbánás keserü könnyei között ismerte be a tettet. Goldis János nemesszivüen megbocsátott neki, de a törvényszék nem bocsáthatott meg s zsarolás büntette miatt hat hónapi börtönre itélte. Ügy a vádlott, mint a kir. ügyész fellebbeztek.

— **Megszökött hazulról.** Ponta Steva, ópécskai lakós még a mult hóban megszökött ó-pécskai tanyájáról. Magához vett előbb husz forintot, elzavarta házanépét és elment. Különben az utóbbi időkben igen különösen viselte magát. Folytonosan veszekedett feleségével, néha halállal is fenyegette őket. Az elmezavar tünetei mutatkoztak rajta. Eltünte óta körözik, bár lehet hogy öngyilkoslett.

— **Pályázatok.** Alsó-Kubinban végrehajtói állásra 2 hét alatt. — Komáromban és Zomborban törvényszéki aljegyzői állásra 2 hét alatt.

HYMEN.

Grünzweig Miklós lippai községi jegyző tegnap jegyezte el Aradon özv. Gruber Jánosné kedves és szeretetreméltó leányát Jozefin kisasszonyt.

Az egyházpolitikai viták folyama alatt az országgyülési tárgyalasokról részletes és tárgyilagos tudósitásokat közöl Budapestről érkező bő táviratok alapján az

„ARADI KÖZLÖNY.“

Lapunkból a közönség **már a kora reggeli órákban** kimeritő tudósitásokat olvashat a nagyfontosságu, óriási elvi harczról, melynél nagyobbat és jelentősebbet, az ország közügyeire kihatóbbat, 1867-óta a magyar törvényhozás nem vivott.

Az „Aradi Közlöny“ csaknem egy teljes nappal megelőzi távirati tudósitásaival az összes fővárosi lapokat, a melyek késő délután érkeznek Aradra, mig az „Aradi Közlöny“-ből már kora reggel értesülhet a közönség mindama nagy érdekkel s országszerte feszült kiváncsisággal várt vitákról és eredményekről, a melyek előző nap a parlamentben történnek.

Előfizetéseket elfogadunk bármely naptól kezdve.

Az előfizetési feltételek lapunk homlokzatán olvashatók.

SZINHÁZ, IRODALOM, MÜVÉSZET.

* **Sugár Aranka**, az aradi szintársulat ujon szerződtetett, széphangu énekesnője, már megérkezett s igy most az összes uj tagok együtt vannak. A szinházban a legközelebbi előadás vasárnap, esetleg hétfőn lesz, ha azonban Kossuth temetése e napok valamelyikére esnék, akkor nem tartatik meg az előadás.

* **Az „Élet“** czimü folyóirat legujabb, 6-ik száma a következő nagyérdekü tartalommal jelent meg: A sajtó ellen. Irta: Porzsolt Kálmán. Történet, irta Erdélyi Gyula. Anarchista festők, Malonyay Dezsőtől. Feltámadás, Szilágyi Gézától. Paraszt Hamlet, irta Ciampoli Domokos. Amerikai életképek, irta Falk Zsigmond dr. A tudósok, regény Szomory Dezsőtől. Az „Élet“ ellen, Hamvainé Kardos Matildtól. Szemle. Munkácsy legujabb képe. Irodalom. A magyar vasuti zóna-dijszabás. Szocziálgazdaság, szocziálstatisztika stb. Az „Élet“ havonkint kétszer jelenik meg. Előfizethetni a kiadóhivatalban (Budapest, VI., Mozsár u., 8. sz.) egész évre 6 frt., félévre 3 frt., negyedévre 1 frt. 50 krjával; egyes szám ára 25 kr.

TÁVIRATOK.

KOSSUTH LAJOS.

A szabádelvüpárt értekezlete.

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. táv.) A szabadelvü párt nagyfontosságu értekezletén ma *Wekerle* nyilatkozott a képviselőház holnapi határozataira vonatkozólag, kijelentve, hogy az elnök inditványozni fogja *Kossuth* nagy érdemeiről megemlékezve *részvétnyilatkozat* jegyzőkönyvbe vételét, a családnak erről értesitését, koszoru letevését és, ami nagy feltünést és általános megelégedést keltett, a képviselőháznak küldöttségileg való képviseletét a turini *gyászszertartáson* is. Ellenben az országos költségen való eltemettetését, miután erre törvény kellene valamint emlékének törvénybe igtatását ellenzi.

Több szónok nagy megelégedéssel fogadta a miniszterelnök kijelentéseit, *Károlyi* István gróf azonban kijelentette, hogy ő kénytelen a pártbol kilépni ha *Kossuthot* országos költségen nem temetik el.

—

Kossuth temetése.

Budapest, márcz. 22. (Saj. tud. távirata.) A temetést rendező bizottság *Kossuth* fiainak hozzájárulását remélve elhatározta: kedden temetés Turinban, csütörtökön a halott hazaérkezése a nyugoti pályaudvaron; 400 bizottsági tag fogadja a vasutnál és kiséri a Nemzeti Muzeumba, ahol ravatalra teszik.

Budapesten a temetés vasárnap délelőtt tiz órakor lesz. Beszélni *Gerlóczy* polgármester fog. Az összes czigány zenekarok felajánlották közreműködésüket a temetésnél.

—

A család beelegyezése.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) *Gerlóczy* polgármester ma este a következő sürgönyt kapta Turinból:

»A fő és székváros nemes elhatározását mély köszönettel vesszük tudomásul, azonban dicsőült atyánk óhajtásának megfelelve, hamvait boldogult anyánk és nővérünk hamvaival egy sirba akarjuk tenni. Tisztelettel kérdjük tehát, hogy a fő- és székváros határozata érinti-e e körülményt? Egyébiránt minden eshetőségre kiterjedő végleges válaszunkat holnap tisztelettel megadjuk.

Kossuth Ferencz, *Kossuth Lajos Tivadar*.“

Gerlóczy következőleg válaszolt *Kossuth* Ferenczne k:

»Ma este vett táviratára tisztelettel értesitem, hogy a székes főváros határozata értelmében semmi sem áll utjában annak, hogy a megboldogult nejének és leányának hamvai a dicsőült tetemeivel együtt szállittassanak haza. A család ebbeli kivánságát a legnagyobb készséggel teljesitjük.

Gerlóczy.“

—

A képviselőház köszönete.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) Képviselői körökben azt óhajtják, hogy a magyar képviselőház Olaszországnak és Turinnak köszönje meg azt a vendégszeretetet, melyben *Kossuthot* részesitették.

—

Kossuth ravatalánál.

Turin, márczius 22. (Saj. tud. táv.) *Kossuth* családjához folyton érkeznek a részvéttáviratok. Részvétüket kifejezték: *Milano*, *Nápoly*, *Veróna* városok, *Zanardelli*, *Brin*, *Lacava*, *Rossano*, *Tajani*, *Elena*, *Cairoli* és több prefektus, *Monti* gróf fiai, ki *Albert* király követe volt a Kossuth kormánynál.

A holttest hazaszállitása aligha történhetik hétfő vagy kedd előtt, mert *Kossuth* fiai Génuába utaznak, anyjuk és testvérük holttesteinek exhumálását kérni, hogy azokat *Kossuth* holttestével együtt hazahozhassák.

A balzsamozást, mi egészen jól sikerült, ma estig bevégzik. A szivet és agyvelőt a holttestben hagyták. *Türr* tábornok ma ide érkezett.

Turin, márczius 22. (Saj. tud. táv.) A bebalzsamozást befejezték. A holttestet fehér selyem lepelbe burkolva, az erdélyi nők himzette vánkossal háromszoros koporsóba helyezik. *New-Yorkból* nagyszerü koszoru érkezett.

—

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) A függetlenségiek mai értekezletén felolvasták *Helfy* Ignácz következő táviratát: »*Kossuth* családja óhajtja, hogy a megdicsőült hamvai nejével és családjával együtt haza szállittassanak.« *Justh* elnök feleletül elküldte a fővárosi határozatot.

Az értekezlet tudomásul vette *Bartóknak* a nemzethez intézendő kiáltványát, egyben megbizta *Bartókot*, hogy irjon a turini temetésre ódát, melyet ő fog elszavalni.

Az értekezlet fölháborodott, hogy a képviselőház elnöke jelentkezésre szólitja fel azon képviselőket, kik Turinba akarnak menni. Elhatározták, hogy rajta lesznek, miszerint Kossuthnak megfelelően képviseltesse magát a ház a temetésen.

—

Turin részvéte.

Turin, márczius 22. (Saj. tud. táv.) A városi hatóság küldöttsége az olasz határig kiséri *Kossuth* koporsóját.

A prefektus tudatta Kossuthékkal, hogy az olasz kormány megengedte, hogy a holttest addig maradhat a halottas házban, mig a család szükségesnek tartja.

Turinba eddig mintegy 600 magyar érkezett, kiknek elhelyezéséről a város gondoskodott.

—

Zavargások a szinházak előtt.

Budapest, márczius 22. (Saj. tud. táv.) A nemzeti szinházban és az operában ma előadást hirdettek. A közönség, de különösen a fiatalság hét óra előtt a nemzeti szinháznál állást foglalt, és felszólitotta a közönséget, hogy ma ne menjenek a szinházba.

Nyomtatott lapokat osztogattak e felirattal: »Magyar ember ma nem megy a szinházba.« Lassan óriási tömeg verődött össze, és rettenetes kiabálással kövelte, hogy ne tartsanak előadást.

Az ifjuság bevonult a szinházba, hol épen a vasfüggönyt felhuzták az előadás megkezdéséhez. Óriási zajjal követelték az előadás elhalasztását. Végre, közönség sem lévén, az előadásról letettek, s a függönyt lebocsátották.

A tömeg délután azt követelte, hogy tüzzenek gyászlobogót a nemzeti szinházra. Többen, ujságirók vezetése alatt az »Otthon«-ból lobogót hoztak, hogy azt feltüzzék, de a rendőrség ezt megakadályozta. Ugyanakkor nagy csapatban jött a lovas rendőrség, de a közönség nem tágitott. Végre egyszerre megjelent a szinház homlokzatán a gyászlobogó mire a tömeg: »Az operához« jelszó alatt, hol szintén van előadás, elvonult.

Feltünő, hogy bár a népszinházban is van előadás, de azt nem háborgatják.

Az operaháznál a tüntetés még botrányosabb, erőszakosabb volt. Az előadást már megkezdték, midőn a tüntetők a nemzeti szinháztól átjöttek ezernyi tömegben. *Berohantak a nézőtérre, honnét a kis közönség azonnal menekült.*

Alszeghy rendező tudatta, hogy beszüntetik az előadást, mivel ők követelték ezt. A szinpadról bevitték a gyászlobogót a nézőtérre s kitüzték a karzaton, s izgató beszédeket tartottak a páholyokból. Erre rettenetes zürzavar támadt, a rendőrség a tömeggel alig bir. Végre *Alszeghy* tudatja a szinpadról, hogy az előadást beszüntetik és a beléptidijakat visszaadják.

Künn a tömeg követeli a gyászlobogó kitüzését, mely követelésnek nem akartak engedni. *Erre közápor zudul az operára. Összetörnek lámpákat, nagy tükörablakokat, a hátulsó bejáraton betörik a kaput, behatolnak az operába s a buffet ablakán kimásznak az erkélyre*, hol végre *Alszeghy* rendező kitüzi az opera még két lobogóját. A tömeg megfenyegeve az intendánst elhuzódik.

Chudy kapitányt, mivel kardot rántott a tüntetőkre, megverték. Az operától a tömeg elment zajongva az orfeumokhoz, *ahol*

kaikat összetörték, az ajtókat bezuzták s az előadást lehetetlenné tették.

A fővárosban a tüntetések miatt nagy és általános az izgatottság és elkeseredés. Attól tartanak, hogy holnap katonai őrjáratokkal fogják a tömegeket izgatni, amivel még növelik a zavart, izgatottságot, amely végzetessé válhatik.

A mai tüntetéseknek, hogy elejét nem vették, teljesen valószinütlenné teszi, hogy holnap a képviselőház ülése simán lefolyjon, ami elképzelhetetlen zavarokra adhat alkalmat és okot.

KÖZGAZDASÁG.

= **A világosi országos vásár** — mint velünk tudatják — folyó évi márczius hó 31-én és április 1-én fog megtartatni.

= **Az ágió.** A vámi illetékeknek ezüstben történő fizetésénél vagy biztositásánál a törvény értelmében szedendő arany árkelet pótlék 1894. évi április hóra **huszonnégy és fél** százalékban állapittatott meg.

= **Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1894. évi márcz. hó 21. Hizott sertésárak: 1. Magyar első rendü: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgron felüli sulyban) 50.—51. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 50.—51.— krig. Fiatal nehéz (pkint 320 klgron felüli sulyban) 53.5—54. krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klgr. sulyban) 51.—52. krig. Fiatal könnyü (pkint 250 klgr. terjedő sulyban) 50.5—51. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) 49·—.50 krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. sulyban) 49,5—50. krig. — Könnyü (pkint 220 klgrig terjedő sulyban) 49.—50. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli sulyban) 49.—.50. krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) 49.—50. krig. — Könnyü (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) 47.—48. krig. — Sertésl étszám 1894. márcz. hó 19-én volt készlet 150,710 darab. 1894. márcz. hó 20-án felhajtatott: 3798 darab 1894. márcz. hó 20-án elszállittatott 981 drb. 1894. márcz. 21. maradt készletben 153,527 drb. — A hizott sertés üzletirányzata: a forgalom csekély.

Szeszüzlet.

— Márczius 22. —

Mai jegyzéseink: Készáru nagyban nyers szesz 53.50, kicsinyben 54.— hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde

— Az „Aradi Közlöny" távirati tudósitása. —

Budapest, márczius 22. d. u. 5 óra.

Gabona	Fajta	Irányzat	100 kilogramm frt
Buza	bánsági	lányha	7.15— 7.60
	tiszavidéki	„	7.20— 7.60
	pestvidéki	„	7.15— 7.60
	fehérmegyei	„	7.15— 7.60
	bácskai	„	7.25— 7.65
	észak-magyarországi	„	—.——.—
Rozs	—	lanyha	5.55— 5.75
Árpa	takarmány	csend.	6.— 6.40
	égetni való	„	6.65— 7.50
	sörfőzdei	„	7.90— 9.25
Zab	—	szilárd	6.95— 7.40
Tengeri	bánsági	szilárd	—.——.—
	másnemü	„	4.80— 4.90
Káposzta-repcze		lanyha	—.——.—
Köles	—	csend.	4.— 4.40
Buza	tavaszra	csend.	7.41— 7.42
	junius 1894	„	7.19— 7.21
	őszre	„	—.——.—
Tengeri	május-junius 1894	csend.	—.——.—
	szept-október 1893	„	4.91— 4.93
Zab	Budapest sz. tavaszra	csend.	—.——.—
	Budapest sz. őszre	„	7.10— 7.12
Káposzta-repcze	aug.-szeptember 1893	csend.	11.50—11.65

Határidőben határidő

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. márczius 22.

Magyar aranyjáradék 4%	118.10
Magyar koronajáradék 4%	95.—
Magyar arany 4½%	126.—
Magyar ezüst 4½%	102.—
Magyar keleti vasut 1876	123.—
Magyar földtehermentesitési kötvény	95.50
Magyar italmegváltási kötvény	100.50
Horvát-szlavon földtekermentesitési kötvény	98.—
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	152.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák papirjáradék	98.—
Osztrák járadék ezüst	98.—
Osztrák járadék arany	119.50
Korona járadék	—.—
1860-ki államsorsjegyek	146.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1029.—
Magyar hitelbank részvény	441.—
Osztrák hitelintézet részvény	368.30
Osztrák-magyar államvasut	338.—
20 frankos arany (Napoleondor)	9.88
Német birodalmi márka	60.95
London	124.50
Páris	49.40

VIZJELZÉS.

1894. évi márczius hó 22-én reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérczén.

Észlelési állomás	Hőmérsék C°	Időjárás	Vizállás cztimétr.	Jégvastagság cztimétr.
Branyicska	+ 6°	borult	+ 82	—
Soborsin	—		—	—
Radna	—		—	—
Arad	+ 1°	borult	— 30	—
Makó	+ 4°	felhős	+ 116	—
Szeged	+ 4°	borult	+ 429	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. márczius 22.

A m. kir. folyammérnöki hivatal.

ARADVÁROSI SZINHÁZ.

Az országos gyász miatt a szinház zárva.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Márczius 22. —

Fehér Kereszt szálloda: Kohn Jakab kereskedő, N. Kikinda. Csányi Sándor kereskedő, Szeged. Kátai Ferdinánd földbirtokos, Szeged. Kerpelyi Antal miniszteri tanácsos, Budapest.

Magyar Korona szálloda: Gyomlay Béla mérnök, Budapest. Fikker Antal vendéglős, Soborsin. Selmeczi János gőzmalomtulajdonos, M.-Bodzás.

Felelős szerkesztő. **Vass Géza.**

NYILTTÉR.*

Husvéti

prágai és kassai

SODAR

kapható mérsékelt árban

Dürr testvéreknél

Arad, főut 2-ik szám, a városházzal szemben.

* Az ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

20094. sz. **M. kir. államvasutak.**

Arverési hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárusitandó kiváltatlan szállitmányok nyilvános elárverezése Budapest dunapart állomásunkon f. évi aug. hó 24-én csütörtökön délelőtt 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapest, 1893. aug. hóban.

Az üzletvezetőség

3 | 894. 65 3—3

Hirdetés.

Az 1878. évi XX. t. czikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. t. czikkel meghosszabbittatott vám és kereskedelmi szövetség XVI. czikkének módositásáról szóló 1893. évi XLI-ik t. cz. végrehajtására vonatkozó rendelet, mely a találmányok körüli eljárásról intézkedik, azzal hirdettetik ki, hogy ezen magas rendelet a hivatalos órák alatt a városi levéltárban az érdekeltek által megtekinthetők.

Arad, 1894. január 12.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak. Uzletvezetőség Arad.

4314 | 1. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számitott három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a boritékon „Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére" felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve f. évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alólirt üzletvezetőség I. osztályánál nyujtandók be.

Bánatpénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márczius hó 31-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtőpénztáránál Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitüzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad. 1894. február hó.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

21519 | 1893 996. 1—x.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. tv-cz. 39. §-a értelmében a f. évi 4 adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 4 adórészletet most már a késedelmi kamatok s esetleg intési dijjal együtt, nemkülönben netalán régibb ipartestületi dij, egyházi adó, illeték, vizszabályozási költség, hadmentességi-dij és ut-adó tartozásaikat azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb dij- és adótartozásaik azonnal, a f. évi 4 adórészlet pedig november hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján s a végrehajtási dijak felszámitása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 4 adórészletre nézve november hó 24-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adó- és hadmentességi-dij hátralék járulékaival együtt a zálogolas foganatositásától számitandó 15 nap alatt nem törlesztetnék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1893. évi november hó 15.

A városi tanács.

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm. 51 9—o2

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhirré tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenkint: 23 évi törlesztésre 8% a melyből töke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7½%-melyből töke törlesztésre 1½% fordittatik. 32 évi törlesztésre 7%-amelyből töke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a töresztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat külömbözet megtéritése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,
királyi tanácsos polgármester.

A Bories-féle uradalmak igazgatóságának Eckendorfban (Észak-Németország) tudomására jövén, hogy **eckendorfi répamag több helyről mint eredeti vagy javitott ajánltatik. Kötelességének tartja tehát nevezett igazgatóság a gazdaközönség érdekében** köztudomásra hozni, hogy 309 7—7

eredeti eckendorfi takarmányrépa-mag

valódi minőségben

Ausztria-Magyarországban csakis

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten

kapható, **amennyiben az eckendorfi uradalmak mint ez évben, ugy 1898. évig csak egyedül ezen czégnek fognak répamagot szállitani,** mely czég az erre vonatkozó árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve megküldi.

500 aranyat

adok annak, a ki

KOTHE-FOGVIZ

egy üvegének — **ára 35 kr.** — elhasználása után fogfájásról panaszkodik vagy szája büzös marad

Kothe-fogpor, kitünő és gyorsan ható fogtisztitó szer. **Egy doboz ára 30 kr.** — Kitünő lágy és kemény **fogkefék 30** és **50 krért ajánltatnak.**

Kothe György János, volt udvari szállító Baden Bécs mellett.

146. 3—12. **Kapható:**

TÖRÖK JÓZSEF budapesti gyógyszerész különlegességi főraktárának aradi fiókjában:

RING LAJOS,

„Angyalhoz" czimzett gyógyszertárában,

Aradon, Asztalos Sándor-u. l. sz. a

1172. sz. 348 1—1

Árverés erdei nyári legeltetésekre.

Az erdei nyári legeltetés bérbeadása iránt f. évi **márczius 27-én** az apátfalvai és lippai,

márczius 28-án a berzovai és pécskai,

márczius 29-én a tótváradi és sistaroveczi,

márczius 30-án a valyemárei és dorgosi m. kir. erdőgondnokságok hivatalos helyiségeiben nyilvános árverések fognak tartatni.

Az árverés mindenütt délelőtt 10 órakor veszi kezdetét.

Az árverési és szerződési részletes feltételek az alulirt m. kir. főerdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Lippa, 1894. márczius 17.

M. kir. főerdőhivatal.

5687 | 894. 1—3

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszteriumnak rendelete nyomán ezennel közhirré tétetik, hogy a hadsereg katonai nevelő s képző-intézeteiben rendszeresitett magyar állami alapitványi, továbbá a katonatiszti leányok nevelő intézeteiben, a fiumei cs. és kir. hadtengerészeti akadémiában és a cs. és kir. hadapródiskolákban az 1894 | 95-iki iskolai év kezdetén több egész és fél dijmentes kincstári, illetőleg alapitványi és fizetéses hely fog betöltetni.

A részletes felvételi feltételek a városi katonai ügyosztálynál betekinthetők.

Arad, 1894. márcz. 17.

A városi tanács.

258 | 1894. gazd. sz. 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke az uj-telepitvényi, valamint a Gája külvárosban levő községi iskolának egy-egy tanteremmel való kibővitésével kapcsolatos összes munkáknak elvállalása iránt folyó évi április hó 2-án d. e. 10 órakor, árlejtést tart.

Kikiáltási-ár az uj-telepitvényi épitkezésre nézve 2593 frt 63 kr, a gájai épitkezésre nézve 2788 frt 37 kr.

Bánompénzül leteendő a kikiáltási-ár 10 százaléka készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésben részt lehet venni szóbeli és irásbeli ajánlatokkal.

Az irásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyujtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek, költségvetések és tervek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1894. évi márczius hó 12-én tartott üléséből.

Kiadta:

Lőcs Rezső
aljegyző.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Miskolczon.

84 | III. sz. 62 2—2

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legenye-mihalyi állomásán az 1894-ik évi julius hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számitott három évi időtartamra leendő bérlete iránt azaz 1897. évi junius hó 30-ik napjaig ezennel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdettetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legenye-mihályi állomásán levő vendéglő üzletére 84. számhoz" felirattal ellátott, boritékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokk l felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-ső napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége titkári hivatalához — posta utján térti vevény mellett — nyujtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. é. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzletvezetőség gyüjtőpénztáránál Miskolczon 1894. évi április hó 31.. napja déli 12 óráig leteendő.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokta magukra nézve egész terjedelmökben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitüzött határidőn tul beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson,

Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

4314/I. sz. 136. 1—3.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Arad állomásán levő pályavendéglő bérletére czennel zárt ajánlati pályázat hirdettetik.

A bérlet 1894. évi május hó 1-vel kezdődik és tart ezen naptól számitott három éven át, vagyis 1897. évi április hó 30-áig.

A bérleti feltételek a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában, a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételezzük, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a boritékon »Ajánlat az aradi pályavendéglő bérletére« felirattal ellátott ajánlatok lepecsételve folyó évi április hó 1-én, déli 12 óráig az alólirt üzletvezetőség I. osztályánál nyujtandók be.

Bánompénz fejében 400, azaz négyszáz o. é. forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb folyó évi márcz. hó 31-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyüjtő pénztáránál Aradon leteendő.

Ezen feltételektől eltérő, avagy nem a kitüzött határidőre beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Arad, 1894. évi február hó.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége.

190 | 94. g. sz. ü. 1—3

Hirdetmény.

A városi szinházépület déli bérházának I-sö emeletén levő 3. számu, jelenleg br. Simonyi Lajosné urnő által birt és 5 utczai-, 1 elő-, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. évi május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbevétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. február hó 19-én.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzletvezetőség.

47158/93. sz. 99. 1—

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége a vonalai mentén levő szolgálati órák (a vonatkisérő és mozdonyszemélyzet zsebóráinak kivételével) jókarban tartását, javitását és szabályozását az 1894. évi május hó 1-től 1896. deczember 31-ig terjedő időre verseny utján átengedni szándékozván, felhivjuk a vállalkozni szándékozó és iparengedélylyel biró órásokat, hogy kellőleg bélyegzett ajánlataikat, melyek a magyar és horvát vonalakra külön-külön szerkesztendők f. évi április hó 20-ának déli 12 órájáig I. szakosztályunkhoz (Zágráb, Trenkova-utcza 12. szám, I. emelet) benyujtani sziveskedjenek. Az ajánlatok fent emlitett két vonalcsoport egyikére is tehetők, ugymint a magyar vonalcsoportot alkotó budapest-kelenföld-szt.-lőrinczi, rétszilas-szegzárdi, zákány-dombovár-báttaszéki, somogyszobbbarcsi, barcs-pécs-üszögi, üszög-villányi, hidegkut-gyönktamás-miklósvári, somogyszobb-balaton-szt.-györgyi vonalakra, Budapest-Kelenföld, Üszög, Ata, Trinitás, Villány, Barcs és Balaton-Szt.-György állomások kivételével, illetőleg a horvát vonalcsoportot alkotó zákányfiumei, sziszek-bródi, sunya-doberlini, zapresiccsáktornyai, zabok-kiteplitz-krapinai és varasdgoluboveczi vonalakra Doberlin, Bród és Zapresic állomások kivételével.

A szerződés tervezete az üzletvezetőség pályafentartási és épitési osztályában, továbbá osztálymérnökségeinknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zágráb, 1894. január hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

Nyomatott az „Aradi Nyomdatársaság" könyvnyomdájában.